

ภาวะผู้นำท้องถิ่น

Local Leadership

สุริโย ปุริโส*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์***

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองเฉพาะของชุมชนต่างๆ ปกครองระบบประชาธิปไตย รัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐนั้น ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากในการบริหารประเทศให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ความมั่นคงแห่งชาติทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การลดภาระของ รัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองตอบ ต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการประสงค์ของ ชุมชนนั้นๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชน รู้จักท้องถิ่นการปกครองตนเองแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาคำสั่งผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิด การพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (ชวงค์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 28-29) ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการบริหารองค์กร เพราะผู้บริหาร เป็นผู้นำ เป็นผู้กำหนดนโยบายกำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผน และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้การบริหารองค์กรบรรลุผล สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและนำนโยบาย ไปสู่การ ปฏิบัติ และมีภาวะผู้นำแบบบูรณาการ ดังนี้

Wilson Learning Worldwide Inc. (2006) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของผู้นำคือการทำให้คนอื่นมีความผูกพันต่อ การใช้พลังอย่างเต็มศักยภาพเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและความสำเร็จ โดยอ้างคำกล่าวของ Peter Drucker ที่ว่า “ภาวะผู้นำไม่ได้หมายถึงบุคลิกภาพเพื่อการดึงดูดใจ ไม่ใช่เพื่อผูกมิตรและไม่ใช่เพื่ออิทธิพลต่อคนอื่น แต่ภาวะผู้นำหมายถึง การยกระดับคนให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้นและยกระดับการปฏิบัติที่สูงกว่ามาตรฐาน” ซึ่งการจะทำเช่นนั้นได้ ผู้นำ ต้องมีความสามารถในการบูรณาการสาระ (essence) และรูปแบบ (form) เข้าด้วยกันอย่างสมดุล โดยสาระหมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำ ส่วนรูปแบบหมายถึงสิ่งที่ผู้นำพูดและทำ ซึ่ง ลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของ ผู้นำมีอยู่ 16 ลักษณะและจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ที่ผู้นำจะต้องแสดงออกอย่างยึดถือเป็นค่านิยมหลัก (core values) คือลักษณะส่วนบุคคล (personal character) ที่จะทำให้เกิดเชื่อกับความหลากหลายได้อย่างมั่นคงและเด็ดเดี่ยวลักษณะ ทางสังคม (social character) ที่แสดงถึงความเคารพคนอื่น ความเห็นอกเห็นใจและการให้คุณค่าต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคลลักษณะทางองค์กร (organizational character) ที่แสดงถึงการให้ความสำคัญต่อความต้องการของ องค์กรและลูกค้ามากกว่าความต้องการส่วนตัวลักษณะหรือสาระ (essence) ดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน สำหรับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพทุกประเภท ซึ่งนักวิชาการบางท่านเห็นว่าไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้ แต่เขาเห็นว่า กระทำได้แต่ไม่ใช่ด้วยวิธีการเดียวกับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำอื่นๆ (Leadership skills) แต่จะต้องให้ผู้นายอมรับ ระบบค่านิยมของตนเอง เพิ่มความตระหนักในตนเอง เสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิตให้ตนเองด้วยวิธีการผสมผสาน ระหว่างการให้เกิดประสบการณ์

* ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านข้าวสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 .

** อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ลักษณะหรือสาระ (essence) ไม่สามารถทำให้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลได้อย่างสมบูรณ์ ผู้นำจะต้องมีรูปแบบ (form) ซึ่งหมายถึงทักษะ (skills) และความรู้ (knowledge) Wilson Learning Worldwide Inc. ได้กำหนดทักษะและความรู้ ใน 4 บทบาทหลัก (core roles) ดังนี้ เป็นนักวิสัยทัศน์ (the visionary) เพื่อกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างอนาคต และเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ขององค์กร เป็นนักยุทธวิธี (tactician) เพื่อดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป็นนักอำนวยความสะดวก (facilitator) เป็นการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้ง การสร้างทีม การใช้ทักษะการสื่อสาร การกระตุ้น การมีอิทธิพล เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้สึกและค่านิยมร่วมที่จะช่วยให้สมาชิกทีมและผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมเป็นนักช่วยเหลือสนับสนุน (contributor)

จากกระแสโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นการกำหนดเงื่อนไขการปฏิรูประบบราชการอันเป็นกลไกส่วนหนึ่งในการสร้างธรรมาภิบาลโดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัด บทบาทของภาครัฐให้เหมาะสมในสังคม ซึ่งรวมถึงการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543) การบริหารที่ดีคือความสามารถในการจัดการและปรับตัวยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ด้วย “ศิลปะ” คือผสมผสานคนและงานให้เข้ากันได้ดีภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่สำคัญมากๆ สำหรับการบริหารองค์กรเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารทั้งหลายจำเป็นต้องใช้ความรู้ และทักษะของตนก่อให้เกิดพลังทางความคิดเหนือกลุ่มบุคคลให้มุ่งมั่นสู่เป้าหมายเดียวกัน ในความหมายของภาวะผู้นำของ Jago (1982) ด้วยการเป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นต่อเป้าหมายและเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างไม่หยุดยั้ง โดยพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อยู่เสมอ ส่วนลักษณะท่าทางที่มองเห็นได้นั้นจะบอกถึงความเชื่อ ค่านิยม จริยธรรม และอุปนิสัยที่เกิดจากสัญชาตญาณ ความรู้สึก อารมณ์ เป็นบุคลิกภาพเฉพาะของผู้นำ ผู้นำที่มีความเชื่อมั่นและเชื่อถือความเป็นผู้นำของตนจะมีแรงบันดาลใจในการทำงาน การเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ร่วมคิด ร่วมทำจนกระทั่งเป็นวัฒนธรรมขององค์กรภาวะผู้นำที่ดีต้องมีความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบดี เอาใจใส่สิ่งรอบตัวอยู่เสมอ และมีความคล่องแคล่ว อีกส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้ คือ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีผลต่อการสร้าง **ทักษะของผู้นำที่ดี** คือความสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่ทุกคนในองค์กร ด้วยการสื่อสารจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม การเฝ้าหาความสำเร็จ หมายถึง ความมุ่งมั่น มีความมานะพยายามโดยไม่ทอดทิ้งอุปสรรค การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการคิดนอกกรอบ ดังนั้น การพัฒนาผู้นำต้องให้ความสำคัญกับเป้าหมายที่ชัดเจน และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนผู้บริหารหรือหัวหน้าที่มีทักษะการเป็นผู้นำที่ดีเพียงใดว่า องค์กร ส่วนท้องถิ่นไม่ว่าขนาดเล็กหรือใหญ่ ผู้บริหารและหัวหน้างานทุกระดับต้องเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาและผล การดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุผลตามที่คาดหวัง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการมีภาวะผู้นำ แต่ภาวะผู้นำที่ควรจะเป็นของผู้นำที่ดี พัฒนาได้ ความพยายามและเวลาเป็นปัจจัยสำคัญ นอกจากนั้นยังต้องดูแลเรื่องของการบริการ แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ความสำเร็จ ปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ เกี่ยวข้องกับประชาชน คนคือทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อองค์กรและให้เกียรติกับศักดิ์ศรีของทุกคน โดยเชื่อว่าคนเราพัฒนาความรู้ความสามารถและจิตใจที่ดีได้ สำหรับการบริหารและการทำงานท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ปัญหาในการบริหารคนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ คือเรื่องความซ้ำซ้อนและล่าช้า ขาดความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคลและระบบราชการครอบงำการบริหารงานบุคคล ตั้งแต่ระดับจังหวัดลงมา นั้นระดับ อบต. ต้องการความเป็นอิสระในการตัดสินใจและลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานกำกับดูแลงานบุคคลผู้บริหารหรือหัวหน้า สามารถทำงานภายใต้สถานการณ์ที่เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคเหล่านั้นได้หรือไม่หากสำเร็จตามเป้าหมาย แสดงว่ามีความสามารถและทักษะของผู้นำที่ดีแล้ว อีกกรณีหนึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า มีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูง โดยเฉพาะการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์และการกระตุ้นการทางปัญญา ส่วนการสร้างแรงบันดาลใจและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลค่อนข้างน้อย ข้อเสนอแนะคือการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์ เป้าหมายชัดเจน สื่อสารให้เข้าใจ

ตรงกัน พร้อมกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กำลังใจ รับฟังปัญหาและชี้แนะ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมอบหมายงานให้ชัดเจนจะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะล้วนเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาทักษะของผู้นำโดยตรงผลการศึกษาข้างต้นเป็นผลงานที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้บริหารและ บุคลากรท้องถิ่น

พระมหาดินัย อุปวฑฒโน และ อำนาจ บัวศิริ (2558, หน้า 40) ที่ นำเสนอไว้ว่า “การนำพาองค์กรให้ประสบ ผลสำเร็จหรือเป็นไปเพื่อความความสันติสุขใน องค์กร ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ ผู้นำ ผู้ตาม และการ จัดการ เมื่อทั้งสามส่วน ประกอบกันอย่างพร้อมเพียงองค์กรก็เกิดความสันติสุข สังคมประเทศชาติและโลกก็เกิด สันติสุขตามลำดับ” กลยุทธ์ของผู้บริหารท้องถิ่น กลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ของงานส่วน เทคนิคจะช่วย ประหยัดเวลา และทรัพยากรอื่นๆ มิให้สิ้นเปลือง เทคนิคที่ดีไม่ควร มีความสลับซับซ้อนมากเกินไป สามารถเข้าใจและง่ายต่อการปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จได้ เพื่องานจะได้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อย รวดเร็ว มอบหมายงาน ที่มีความสำคัญให้ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนาให้เขารู้จักผิดชอบ สูงขึ้น เปิดโอกาสให้เขาเป็นเจ้าของงานและตัดสินใจ ในงานขึ้น สำคัญๆ ให้ความรู้ลึกในด้านจิตวิทยา ให้โอกาสและสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความริเริ่ม สร้างสร้างใน สิ่งใหม่ๆ และเป็นประโยชน์ รู้จักทำงานในเชิงรุก มุ่งผลงานในเนื้องานเป็น หลักมากกว่ารูปแบบหรือพิธีการ เป็นฝ่าย เริ่มต้นกระทำก่อนในสิ่งที่ถูกต้อง และจำเป็นเพื่อให้ งานสำเร็จ โปร่งใสและตรวจสอบได้ เป็นหนึ่งในการบริหารการ จัดการที่ดี แสดงถึงความสุจริตใจในการทำงาน ต้องเปิดเผย ชัดเจน ตรงไปตรงมา ตอบ คำถามของสังคมได้ สามารถ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นผู้ปกครองหรือผู้บริหารในระดับองค์กร

พระปลัดสมชาย ปโยโค ดำเนิน, (2556, หน้า 156) บทบาทการเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น : การปกครอง ท้องถิ่นเรามากมีถึง อบต. เทศบาล อบจ. เจ้าหน้าที่ต่างๆ ขององค์กร ส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดและเข้าถึง ประชาชนได้ง่ายที่สุด ทำให้องค์กรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ท้องถิ่นและดูแลความเป็นอยู่ ของประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งภารกิจหลักขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น คือความ รับผิด ชอบการจัจัดบริการสาธารณะระดับชุมชน และพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขทั้งใน ภาวะปกติและ ภาวะฉุกเฉินความท้าทายหรืออุปสรรคในการให้บริการประชาชนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญและประชาชนอยู่ดีมีสุขนั้น ถือเป็น ภารกิจหลักของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงาน แต่ละแห่งก็จะมียุทธศาสตร์การ พัฒนาในด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายหลักของยุทธศาสตร์ดังกล่าวคือ การพัฒนา ท้องถิ่นให้เป็น เมืองน่าอยู่ ในด้านความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การคมนาคม การให้ บริการ และสวัสดิภาพของประชาชนเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เดินหน้าไปสู่จุดหมายที่ วางไว้ แนวทางการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้อง เกิดจากความพร้อมใน หลายๆ ด้าน เพราะการมีระบบสารสนเทศ พื้นฐานที่ดี ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับนโยบาย ที่วางไว้ประสบความสำเร็จ ช่วยให้การทำงานและบริหารงานภายในองค์กรทำได้ง่าย รวดเร็ว ทำให้ประชาชนที่อาศัย อยู่ในท้องถิ่นได้รับบริการที่ดี ส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ประหยัด หงษ์ทองคำ 2540 หน้า 15 กล่าวว่า การบริหารงาน ให้มีความสำเร็จ ต้องมีการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการ บริหารงาน ให้เกิดประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ ผู้ได้บังคับบัญชาและใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง

พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต 2550 ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะมีการพัฒนาที่ท่า ให้องค์กรมีประสิทธิภาพ เช่น การสร้างบารมีและการใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมคติ การจูงใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการ

ปฏิบัติงานให้กับสมาชิกในองค์กร การกระตุ้นและสร้างปัญญาให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ลักษณะของภาวะผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สมบัติ บุญเลี้ยง, อาารย์ นัยพินิจ, ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร) ลักษณะภาวะผู้นำที่ดี จะต้องประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ 2. ผู้บริหารต้องมีบุคลิกภาพที่ดี 3. ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงาน และอดทน 4. ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมจริยธรรม 5. ผู้บริหารต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 6. ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี 7. ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 8. ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสื่อสาร 9. ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา 10. ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการจูงใจ 11. ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากลักษณะของภาวะผู้นำท้องถิ่นที่ได้ศึกษามา มีบุคคลตัวอย่างที่มีพฤติกรรม และคุณลักษณะสอดคล้องกับภาวะผู้นำท้องถิ่นคือ ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามพบว่า มีลักษณะภาวะผู้นำที่ดี มีวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพที่ดี มีความมุ่งมั่นในการทำงานและอดทน ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม ต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี ต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการสื่อสาร ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ และ รู้จักใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า และเน้นที่ประชาชนเป็นหลัก

ประวัติและผลงาน

ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

เกิดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2505 ที่จังหวัดนครราชสีมา

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์การศึกษานโยบาย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและนายกสมาคมกีฬาจังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการทำงาน

ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดมหาสารคาม ในปี 2543- 2547 ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ของจังหวัดมหาสารคาม ปี 2549 ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ปี 2554 - ปัจจุบัน

ผลงาน

รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรางวัลผู้นำท้องถิ่นดีเด่น จากมูลนิธิเพื่อสังคมไทย รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านวัฒนธรรม ประจำปี 2557 จากกระทรวงวัฒนธรรมรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ

กระทรวงวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จากกระทรวงวัฒนธรรม รางวัลสตรีไทยดีเด่น จากสภาสตรีแห่งชาติ รางวัลเกียรติคุณคนดีต้นแบบคุณธรรมไทย เนื่องในวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติรางวัล การส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน จากสถาบันรามจิต ปี 2553 รางวัล ประกาศเกียรติคุณ เป็นบุคคลผู้มีบทบาทดีเด่น ด้านเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (ผ้าไหม) จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปี 2554 รางวัล นักการเมืองสตรีดีเด่นประจำปี 2553 จากคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคาม

จากประวัติและผลงานพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีภาวะผู้นำท้องถิ่นของ ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ การสัมภาษณ์ศึกษาลักษณะภาวะผู้นำท้องถิ่นสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ จัดการศึกษาเพื่อบริการสาธารณะโดยยึดประชาชนเป็นหลัก เพื่อให้บริการและแก้ไข ความเดือดร้อนของประชาชน
2. เป็นผู้บริหารต้องมีบุคลิกภาพที่ดี จากการสัมภาษณ์ ศึกษา สังเกต และผลงาน ได้รับรางวัลสตรีไทย ดีเด่น รางวัลเกียรติคุณคนดีต้นแบบคุณธรรมไทย
3. ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานและอดทนเช่นการบริหารด้วยอุดมการณ์ที่แน่วแน่ ที่จะช่วยเหลือพี่น้องประชาชน ถึงแม้จะเป็นสภาพสตรีก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้
4. ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมจริยธรรม จากการสัมภาษณ์ ศึกษา ที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีเช่นรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรมด้านส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมจาก กระทรวงวัฒนธรรม
5. ผู้บริหารต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
6. ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี จากการสัมภาษณ์ ศึกษา ที่แสดงว่าเป็นผู้บริหาร ที่มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี คือรางวัลเกียรติคุณคนดีต้นแบบคุณธรรมไทย
7. ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง เช่น การบริหารองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดจนได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นดีเด่น จากมูลนิธิเพื่อสังคมไทย
8. ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสื่อสาร
9. ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น การบริหารงานใช้หลัก ความรู้ คู่คุณธรรม ใช้หลักความรู้ ระเบียบวิธีการ กฎหมาย ข้อบังคับและการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
10. ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ
11. ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากภาวะผู้นำท้องถิ่นแล้ว ผู้นำท้องถิ่นต้องบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบไปด้วย หลัก นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าภาวะผู้นำ ท้องถิ่นในปัจจุบันมีวิสัยทัศน์ที่ดี เนื่องจากท่านเป็นผู้นำท้องถิ่นมีการศึกษาที่สูงและมีประสบการณ์ในการทำงานใน หลายตำแหน่งการเรียนรู้และความสามารถในการปรับตัวได้ดีขึ้น วิสัยทัศน์ของท้องถิ่นต้องสัมพันธ์กับทรัพยากร และภูมิสังคมของแต่ละแห่งการจัดการปกครองท้องถิ่นต้องเน้นที่ประชาชนเป็นหลักเพราะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการ เลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ความเป็นผู้นำในด้านภาวะผู้นำท้องถิ่นของท่าน ดร.คมคาย อุดรพิมพ์ พบว่าท่านเป็นบุคคลที่มีลักษณะที่โดดเด่นและสอดคล้องในภาวะผู้นำท้องถิ่น ดังนี้

บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นที่จะนำพาเพื่อยกระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามให้สามารถบริหารจัดการเพื่อบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความผูกต่อประชากร ในแนวคิดและการปฏิบัติของท่านการบริหารสาธารณะต้องยึดพี่น้องประชาชนเป็นหลัก สร้างจิตสำนึกให้ให้บุคลากรในองค์กรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชน

แก้ปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน สิ่งสำคัญจะต้องสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนให้รู้สึกว่าเป็นที่พึ่งของประชาชนได้การเป็นผู้บริหารที่เป็นสุภาพสตรีซึ่งบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ต้องใช้ภาวะผู้นำท้องถิ่นในการบริหารงานจึงทำให้ได้รับการยอมรับในความสามารถเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม ด้วยอุดมการณ์ที่แน่วแน่ ที่จะช่วยเหลือ

พี่น้องประชาชน ถึงแม้จะเป็นสุภาพสตรีก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้อย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิภาพ ได้ด้วยบุคลิกไม่ถือตัว เข้าถึง ฟังได้ ใจถึงกัน สายสัมพันธ์มั่นคง ในการบริหารงานได้ใช้หลัก ความรู้คู่คุณธรรม มาประยุกต์ใช้ หลักความรู้ใช้ ระเบียบวิธีการ ข้อกฎหมาย ข้อบังคับและการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักการมีคุณธรรม ใช้หลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการดำเนินงานผลงานที่ดำเนินการที่ภูมิใจและได้ดำเนินการโดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักคือ นโยบาย 3 แก่ 5 ดี ซึ่งเป็นนโยบายที่แก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนและนโยบายที่ดีคือ การศึกษาดี สุขภาพดี ศาสนาดี สาธารณูปโภคดี และเศรษฐกิจพื้นฐานพอเพียงดี แนวคิด และกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีดังนี้ ปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความเหมาะสม เพื่อลดขั้นตอนของการทำงาน กระจายอำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติงาน ให้มีอำนาจการตัดสินใจในอีกระดับหนึ่งส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในการบริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว บริหารงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมโดยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และแก้ปัญหาต่างๆ ขององค์กรร่วมกัน การบริหารเชิงรุกโดยบริหารงานเชิงป้องกันมากกว่าแก้ปัญหาส่งเสริมให้บริการเกิดความเสมอภาค เป็นธรรม กับผู้มารับบริการ ประเมินผลสำเร็จของการทำงานอย่างสม่ำเสมอและปรับปรุงรูปแบบงานอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เข้าใช้บริการ

สรุป

นอกจากมีภาวะผู้นำแล้ว ท่านยังต้องบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีภาวะผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ที่ดี เนื่องจากท่านเป็นผู้นำท้องถิ่นมีการศึกษาที่สูงและมีประสบการณ์ในการทำงานในหลายตำแหน่งการเรียนรู้และ

ความสามารถในการปรับตัวได้ดีขึ้น การจัดการปกครองท้องถิ่นต้องเน้นที่ประชาชนเป็นหลักเพราะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ในการบริหารองค์กรเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะของตนก่อให้เกิดพลังทางความคิดด้วยการเป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นต่อเป้าหมายและเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยพัฒนาความรู้ทักษะ และประสบการณ์อยู่เสมอและนำไปพัฒนาองค์กรให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนวัตกรรมการพัฒนาองค์กรร่วมสมัยปัจจุบัน (พิมพ์ครั้งที่ 1)* กรุงเทพมหานคร

: หจก. ทิพย์วิสุทธิ์

สมบัติ บุญเลี้ยงและคณะ. (2555). *ลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*

วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ 29 (2)

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: พิษณุพรินติ้งเซ็นเตอร์.

พระมหาดินัย อุปทตโน และ อำนาจ บัวศรี (2558: หน้า 40)

พระปลัดสมชาย ปโยโค (คำเนิน). (2556). *การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการบริหารงานของ ผู้นำ.*

วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร